

A. F. Tempelaar

Het MAB vóór 50 jaar

november 1937

In een ministeriële missive van juli 1932 was aangegeven, dat voor aandelen in familievennootschappen bij pakketten van enige omvang voor de waardering ten behoeve van de vermogensbelasting en van successierechten door de belastingdienst alleen de intrinsieke waarde diende te worden aangehouden. De minister ging er van uit, dat de resultaten van de vennootschap wel kunnen schommelen, maar dat voor de groot-aandeelhouder het instandhouden van het kapitaal en van het eigen familiebezit voorop staat en niet beïnvloed wordt door schommelende resultaten.

Accountant A. Nierhoff bespreekt deze missive en bestrijdt de algemene strekking van de opvatting welke daaruit blijkt. Volgens hem spelen de rentabiliteit en de vooruitzichten ervan evenzeer een rol bij de waardebeoordeling.

Op de Accountantsdag 1937 heeft de voorzitter van het NIVa, H. R. Reder, in zijn openingsrede bezwaar gemaakt tegen het in het leven roepen van een afzonderlijk examen voor gemeente-accountant. Voor de specifieke kennis welke een gemeente-accountant voor de uitoefening van zijn functie nodig zou hebben zou volgens Reder een aanvullende studie en examen na de gewone opleiding voor accountant voldoende zijn.

Op verzoek van de redactie van het MAB bespreekt Mr. D. Simons waarom hij wel voorstander is van een afzonderlijk examen voor gemeente-accountant. In het december-nummer zal Reder hierop reageren.

Simons acht de verschillen tussen particuliere bedrijven en overheidsbedrijven en -diensten van essentiële aard. Bij beide groepen bestaat de behoefte aan controle en aan voorlichting, welke van de controlerende accountant kan worden verkregen. Voor de overheidshuishouding is deze behoefte anders genuanceerd, anders getint, hoewel met die der particuliere ondernemingen verwant. En dat rechtvaardigt naar de mening van Simons een specialisatie van de overheidsaccountant, welke tot een afzonderlijk examen voor accountant dient te leiden. De gedachte van Reder een aanvullend examen af te nemen, wordt door Simons verworpen. Hij meent dat Reder de bijzondere eisen welke aan een overheidsaccountant moeten worden gesteld, onderschat. De overheidsaccountant moet veel meer kennis van wetten en verordeningen hebben dan in een aanvullende studie kan worden verworven. Bovendien vertonen volgens Simons de overheidsbe-

drijven en -diensten in hun economische betekenis en in hun bedrijfseconomische en administratieve problemen zoveel bijzonders, dat zij een speciaal hierop gerichte studie voor accountant vereisen.

Tempora mutantur et nos mutamur in illis.

Accountant C. van der Burg geeft een praktische uitwerking van de administratieve fabrieksorganisatie. Zij heeft betrekking op een vraagstuk van het in 1936 gehouden examen Accountancy B (later genaamd Inrichtingsleer).

Het artikel wordt in het december-nummer voortgezet.

Drs W. P. den Turk bespreekt een boekje over conjunctuurstatistiek. Het is interessant te lezen hoe hij de bespreking inleidt: 'Het onderwerp conjunctuurstatistiek heeft bij vele bedrijfseconomen maar matige belangstelling. Dit is te verklaren uit twee oorzaken. In de eerste plaats uit gebrek aan wiskundige scholing. Voor zoo ver men al iets aan de z.g. hogere wiskunde heeft gedaan, is dat zoo vaag, dat men zich maar liever niet op het gladde ijs der conjunctuurstatistiek waagt. De tweede oorzaak is gelegen in een zeker wantrouwen, dat bij den economisch geschoolden mensch reeds spoedig opkomt, wanneer hij den statisticus met cijfers ziet werken, op een manier, die hij niet begrijpt. Het eenige wat hij ziet is het ontstaan van een cijferreeks, die met de oorspronkelijke schijnbaar niets meer gemeen heeft, en wanneer de man, die die reeks te voorschijn tooverde hem dan bepaalde tendenzen daarin toont, denkt de niet-statisticus er het zijne van' (einde citaat).

Het boekje dat aan dat wanbegrip een einde kan maken heet 'Einführung in die Konjunkturstatistik' en is geschreven door Dr. J. Müller, hoogleraar te Jena. Volgens Den Turk kan lezing van dit boekje de niet-statisticus nooit genoeg worden aanbevolen. Louter lagere wiskunde en theoretisch heel goed. Achtereenvolgens worden vier groepen bewegingen in het economisch leven besproken, te weten de seizoenschommeling, de trend, de eenmalige beweging als gevolg van een bepaalde oorzaak en de conjunctuurgolf. Den Turk is verrukt van dit boekje, dat 'den verstandigen leek inderdaad wijzer maakt', hetgeen men van vele statistische werken niet kan zeggen.